

Lieta C-317/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 16. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Mainz (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 10. jūnijs

Prasītāja:

KX

Atbildētāja:

PY GmbH

[..]

Landgericht

Mainz [Maincas apgabaltiesa]

Lēmums

Lietā

KX

- prasītāja –

[..]

pret

PY GmbH

- atbildētāja –

[..]

par zaudējumu atlīdzību

3. *Zivilkammer des Landgerichts Mainz* [Maincas apgabaltiesas 3. civillietu palāta] [..] 2020. gada 10. jūnijā ir nolēmusi:

1. Apturēt tiesvedību.
2. Saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu un trešo daļu uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu jautājumu par Savienības tiesību interpretāciju:

Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 18. panta 1. punkts (**[orig. 2. lpp.]** Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkts) ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā noteikumā līdztekus starptautiskās jurisdikcijas tiesiskajam regulējumam ir paredzēts arī tiesiskais regulējums par valstu tiesu teritoriālo jurisdikciju ceļojuma līgumu lietās, kas ir jāņem vērā tiesai, kura izskata attiecīgo lietu, ja gan patērētāja kā ceļotāja, gan arī viņa līgumpartnera, ceļojumu rīkotāja, domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī, savukārt ceļojuma galamērķis atrodas nevis šajā dalībvalstī, bet gan ārvalstīs (tā sauktās “neīstās valsts iekšējās situācijas”), kas nozīmē, ka patērētājs papildus valsts tiesību normām par jurisdikciju no līgumsaistībām izrietošus prasījumus pret ceļojumu rīkotāju var izvirzīt tiesā, kurā atrodas viņa domicils?

Pamatojums:

A.

1. Izskatāmās tiesvedības pamatā ir šādi faktiskie apstākļi:
2. Prasītāja no atbildētājas – ceļojumu rīkotājas, kuras juridiskā adrese ir [..], Vācijas Federatīvā Republika – pieprasa kompensāciju par sāpēm un ciešanām, kā arī atlīdzību par negūto peļņu un atlīdzību par mājsaimniecības vadīšanas izdevumiem kopumā 43 000,00 EUR apmērā nelaimes gadījuma dēļ, kas 2015. gada 27. jūlijā notika prasītājas atvaļinājuma ceļojuma laikā viesnīcas [..], Turcija, ārpusē. Prasītāja apgalvo, ka atbildētājas līgumviesnīcas Turcijā teritorijā esot atradušās marmora kāpnes un uz tām esot bijis caurspīdīgs sāls un mitruma slānis. Uz kāpnēm neesot bijušas izvietotas brīdinošas norādes, ka kāpnes ir slidenas, kā arī neesot tikuši veikti drošības pasākumi pret slideno slāni uz kāpnēm, lai gan jau iepriekš citi viesi esot tur paklupuši. Slideno kāpņu dēļ prasītāja esot nokritusi uz tām un tā rezultātā guvusi neoperējamus astes kaula, iegurņa joslas un krusta kaula lūzumus, kā arī daudzus sasitumus, kas viņai daļēji līdz šim brīdim radot ciešanas, arī psiholoģiskās. Runa esot par prasījumiem, kas izriet no līgumsaistībām un neatļautām darbībām.

3. Prasītāja rezervēja atvaļinājuma braucienu ceļojumu aģentūrā [...] [...] Maincā, Vācijas Federatīvā Republika, izmantojot distances saziņas līdzekļus, pie tam ceļojumu aģentūra līguma noslēgšanā starp prasītāju kā ceļotāju un atbildētāju kā ceļojumu rīkotāju darbojās kā starpnieks, pati nekļūstot par līgumpartneri un neesot atbildētājas uzņēmums. Līgums starp **[oriģ. 3. lpp.]** līgumslēdzējām pusēm ietvēra sevī komplekso ceļojuma pakalpojumu.
4. Prasītāja, kura līguma slēgšanas brīdī pati dzīvoja Maincā [*Mainz*], Vācijas Federatīvā Republika, un joprojām tur dzīvo, ir cēlusi prasību *Landgericht Mainz* [Maincas apgabaltiesā].
5. Prasītāja uzskata, ka *Landgericht Mainz*, kurā ir celta prasība, esot teritoriālā jurisdikcija un šajā sakarā atsaucas uz Regulas (ES) Nr. 1215/2012 [...] [, turpmāk tekstā –] “Briseles I-bis regula” [...] 18. pantu. Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta otrajā alternatīvā esot reglamentēta ne tikai starptautiskā jurisdikcija, bet arī dalībvalsts tiesu teritoriālā jurisdikcija. Tādēļ jurisdikcija esot prasītājas kā patērētājas domicila vietas tiesai un tādējādi – *Landgericht Mainz*. Tikai pakārtoti prasītāja lūdz nodot lietu izskatīšanai *Landgericht Hannover* [Hannoveres apgabaltiesai], kurā saskaņā ar valsts tiesību normām par vispārīgo piekritību atbildētāja var celt savu prasību (*ZPO* 12. pants un 17. panta 1. punkts).
6. Atbildētāja iebilst pret *Landgericht Mainz* teritoriālo jurisdikciju un lūdz prasību noraidīt. *Landgericht Mainz* jurisdikcija neizrietot no Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta, jo lietā neesot nepieciešamā pārrobežu elementa. Savukārt šāda pārrobežu elementa esamība izskatāmajā lietā esot priekšnoteikums visu Briseles I-bis regulas noteikumu piemērošanai. Par to it īpaši liecinot regulas 4. apsvērumā minētie iemesli. Regula nosakot tikai to, kas obligāti vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai, un nepārsniedzot šim nolūkam nepieciešamo. Turklāt Briseles I-bis regulas pamatideja esot reglamentēt starptautisko jurisdikciju, lai nodrošinātu, ka lietas dalībnieku rīcībā ir garantēta jurisdikcija un viņiem tiesību aizsardzība nav jāmeklē citā dalībvalstī vai attiecīgi kādā trešā valstī. No iepriekš minētā izrietot, ka attiecīgā regula principā nevēlas iejaukties valstu tiesiskajā regulējumā attiecībā uz tiesu piekritību, ja tas nodrošina atbilstīgu tiesību aizsardzību valstī, kuras piederīgais ir lietas dalībnieks [...].
7. Pietiekams pārrobežu elements neizrietot vien no kompleksā ceļojuma starptautiskā rakstura vai attiecīgi ceļojuma galamērķa, kas atrodas ārvalstīs. **[oriģ. 4. lpp.]**

B.

8. Lietas izlemšanai būtiskajos Vācijas tiesību aktu noteikumos redakcijā, kas piemērojama izskatāmajā lietā, ir paredzēts:

Zivilprozessordnung [Civilprocesa kodekss] (turpmāk tekstā – “*ZPO*”)

9. 12. pants. Vispārīgā piekritība; jēdziens

Tiesa, kurai attiecībā uz personu ir vispārīgā piekritība, ir kompetenta izskatīt visas prasības, kas tiek celtas pret šo personu, ja vien attiecīgajai prasībai nav paredzēta izņēmuma piekritība.

10. 17. pants. Vispārīgā piekritība juridisko personu gadījumā

1. Pašvaldībām, korporācijām, kā arī tām sabiedrībām, kooperatīviem vai citām apvienībām un tiem fondiem, institūcijām un lietu kopībām, pret kuriem var celt prasību, vispārīgo piekritību nosaka pēc to juridiskās adreses. Juridiskā adrese, ja nav noteikts citādi, ir vieta, kur veic pārvaldību.

[..]

11. 21. pants. Īpašā piekritība uzņēmumu gadījumā

1. Ja kāda persona fabrikas darbībai, komercdarbības vai citas profesionālās darbības īstenošanai ir izveidojusi uzņēmumu, kurš tieši slēdz darījumus, visas prasības pret šo personu, kas saistītas ar uzņēmuma komercdarbību, var celt uzņēmuma atrašanās vietas tiesā.

[..]

12. 29. pants. Īpašā piekritība pēc izpildes vietas **[orig. 5. lpp.]**

1. Ar līgumu un tā pastāvēšanu saistīti strīdi ir piekritīgi tās vietas tiesai, kurā ir jāizpilda strīdīgās saistības.

[..]

13. [Noteikums par tiesvedības valsts tiesā apturēšanu][..]

[..]

14. 281. pants. Lietas nodošana piekritības neesamības gadījumā

1. Ja atbilstoši noteikumiem par tiesu teritoriālo vai materiāltiesisko piekritību jāatzīst tiesas piekritības neesamība, tiesai, kura pieņēmusi lietu izskatīšanai, ja var noteikt piekritīgo tiesu, pēc prasītāja pieteikuma jāpieņem lēmums, ar kuru tā atzīst piekritības neesamību, un jānodod lieta izskatīšanai piekritīgajai tiesai. Ja piekritīgas ir vairākas tiesas, lietu nodod izskatīšanai tiesā pēc prasītāja izvēles.

2. Pieteikumus un paziņojumus par tiesas piekritību var iesniegt tiesas kancelejas sekretāram. Lēmums nav pārsūdzams. Lēmumā norādītā tiesa lietu izskata, tiklīdz ir saņemti lietas materiāli. Šai tiesai lēmums ir saistošs.

[..]

15. 513. pants. Apelācijas pamatojums

[..][oriģ. 6. lpp.]

3. Apelāciju nevar balstīt uz to, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi uzskatījusi, ka tai ir piekritība.

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland [Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikums] (turpmāk tekstā – “GG”)

16. 101. pants

1. Nav pieļaujama speciālu (ārkārtēju) tiesu izveidošana. Nevienam nedrīkst atņemt tiesības uz likumisku tiesnesi.

[..]

C.

17. Tas, vai *Landgericht Mainz* ir jāizlemj lieta pēc būtības par prasībā izvirzītajiem prasītājas prasījumiem, principā ir atkarīgs no atbildes uz jautājumu, vai izskatāmā lieta ietilpst *Landgericht Mainz* teritoriālajā jurisdikcijā.
18. Saskaņā ar Vācijas Federatīvās Republikas tiesību aktiem *Landgericht Mainz* [konkrētajā gadījumā] nav teritoriālās jurisdikcijas.
19. Saskaņā ar *ZPO* 12. un 17. pantā noteiktajām vispārīgās piekritības normām arī tajā gadījumā, ja prasītājs ir patērētājs un atbildētāja ir uzņēmums, kura juridiskā forma ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA), teritoriālā jurisdikcija ir tiesai pēc sabiedrības kā atbildētājas juridiskās adreses. Atbildētājas administrācija un tādējādi tās juridiskā adrese atrodas Hannoverē, tādēļ saskaņā ar *ZPO* 12. un 17. pantu teritoriālā jurisdikcija būtu *Landgericht Hannover*.
20. Nav konstatējama arī *Landgericht Mainz* īpašā piekritība, kas konkurētu ar normām par vispārīgo piekritību. No *ZPO* 21. panta 1. punkta neizriet *Landgericht Mainz* teritoriālā jurisdikcija, jo ceļojumu aģentūra [..], kas atrodas Maincā, nav atbildētājas uzņēmums. Tas tādēļ, ka *ZPO* 21. panta nozīmē uzņēmums ir ikviena struktūrvienība, kuru īpašnieks uz noteiktu laiku ir izveidojis citā vietā, nevis savā juridiskajā adresē, un kas darbojas ar viņa nosaukumu un viņa uzdevumā un parasti ir tiesīga patstāvīgi, t.i., pēc savas izvēles, [oriģ. 7. lpp.] slēgt darījumus un rīkoties [..]. Tomēr ceļojumu aģentūras īpašiece ir nevis atbildētāja, bet gan [..][:] ceļojumu aģentūra savā darbībā arī neizmanto atbildētājas nosaukumu.
21. Visbeidzot, *Landgericht Mainz* teritoriālā jurisdikcija neizriet arī no *ZPO* 29. panta, jo nekas neliecina, ka atbildētājas saistības, kas izriet no līguma par komplekso ceļojuma pakalpojumu, kurš noslēgts ar prasītāju, būtu bijušas jāpilda *Landgericht Mainz* jurisdikcijas apgabalā. It īpaši jānorāda, ka *Landgericht Mainz* jurisdikcijas apgabalā nav lidostas, no kuras prasītāja varētu būt lidojusi uz Turciju. Neatkarīgi no iepriekš minētā, valsts judikatūrā tā kā tā – galvenokārt –

tiek uzskatīts, ka ceļojuma līguma kontekstā izlidošanas vieta nenosaka piekritību pēc izpildes vietas atbilstoši ZPO 29. pantam [..].

22. *Landgericht Mainz* teritoriālā jurisdikcija varētu izrietēt vienīgi, pamatojoties uz Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta piemērošanu.

D.

23. Valsts judikatūrā un literatūrā ir atšķirīgi viedokļi jautājumā par to, vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (Briseles I-bis regula) 18. panta 1. punktā ietvertā norma ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumos, kad patērētājs, kādas dalībvalsts rezidents, kas ar ceļojumu rīkotāju, kura juridiskā adrese ir tajā pašā dalībvalstī, ir noslēdzis līgumu par ceļojumu ar ceļojuma galamērķi ārvalstīs (tā sauktās “neīstās valsts iekšējās situācijas”), šī norma nosaka patērētāja domicila vietas tiesas piekritību. Valsts augstākās tiesas vēl nav lēmušas par šo jautājumu.

1.

24. Atbilstoši valdošajam viedoklim judikatūrā [..]**[oriģ. 8. lpp.]**[..], lai piemērotu Briseles I-bis regulu, ir jābūt pārrobežu elementam tādā nozīmē, ka patērētājam un līgumpartnerim ir jābūt dažādu Eiropas Savienības dalībvalstu rezidentiem. Savukārt pārrobežu elements, kas nepieciešams Briseles I-bis regulas piemērošanai, neesot konstatējams, ja fakti liecinot par cita veida saikni ar ārvalstīm, piemēram, abas puses ir vienas un tās pašas dalībvalsts rezidenti un pārrobežu elements esot saistīts tikai ar ārvalstīs esošu ceļojuma galamērķi. Pirmkārt, no regulas apsvērumiem izriet, ka izņēmums no principa, ka jurisdikcijas pamatā ir atbildētāja domicils (15. apsvērums), patērētāju līgumu kontekstā esot izdarīts tikai tādēļ, lai patērētāju aizsargātu ar jurisdikcijas normām, kas ir labvēlīgākas tā interesēm, nekā to paredz vispārējie noteikumi (18. apsvērums). No iepriekš minētā izrietot, ka šāda īpaša aizsardzība esot vajadzīga tikai tad, ja starpvalstu tirdzniecības dēļ Eiropas Savienības iekšienē rastos apgrūtinājoši attālumi starp patērētāja domicilu un faktiski kompetento tiesu. Ja pārrobežu elements izriet vien no ceļojuma galamērķa, neesot nekādas vajadzības piemērot Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta otro alternatīvu. Otrkārt, esot jāņem vērā, ka Briseles I-bis regulas normas – ja tās atkāpjas no vispārējā *actor sequitur forum rei* principa – esot jāinterpretē šauri.

25. Turklāt šī viedokļa kontekstā argumentācijai tiek minēta Eiropas Savienības Tiesas judikatūra attiecībā uz Regulu (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) (skat. [..] [spriedums, 2013. gada 19. decembris, *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, un 2011. gada 17. novembris, *Hypoteční banka*, C-327/10, EU:C:2011:745]). Tā esot jāpiemēro arī Regulai (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris). Par to īpaši liecinot regulas preambulas 4. apsvērums, atbilstoši kuram regula nosakot tikai to, kas obligāti vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai, un nepārsniedz šim nolūkam nepieciešamo. Tomēr Briseles I-bis

regulas pamatideja esot reglamentēt starptautisko jurisdikciju, lai nodrošinātu, ka lietas dalībnieku rīcībā ir droša piekļuve tiesai un viņiem tiesību aizsardzība nav jāmeklē citā dalībvalstī vai attiecīgi kādā trešā valstī. No iepriekš minētā izrietot, ka attiecīgā regula principā nevēlas iejaukties valstu tiesiskajā regulējumā attiecībā uz tiesu piekritību, ja tas nodrošina atbilstīgu tiesību aizsardzību valstī, kuras piederīgais ir lietas dalībnieks. Tādējādi situācijā, kad kādas dalībvalsts patērētājs ceļ prasību pret tās pašas dalībvalsts līgumpartneri, Briseles I-bis regulas 17. un 18. panta piemērošanu nepieļaujot fakts **[oriģ. 9. lpp.]**, ka abiem lietas dalībniekiem domicils ir vienā un tajā pašā valstī un pārrobežu elements citā būtiskā veidā nav nosakāms.

26. Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) 15. un 16. panta nolūks esot bijis aizsargāt attiecīgo patērētāju no tā, ka viņam jāpakļaujas nezināmai tiesību sistēmai ar valodu, kuru viņš, iespējams, nepārvalda, bet ne atcelt Vācijas civilprocesuālo tiesību normu regulējumu skaidri iekšēju strīdu gadījumā, kas nekādā ziņā nav saistīti ar pārrobežu elementu. Arī Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta pārstrādātās redakcijas mērķis neesot reglamentēt Vācijas procesuālās tiesības skaidri iekšēju strīdu gadījumā. Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta pārstrādātajā redakcijā iekļautā piebilde, atbilstoši kurai patērētājs var celt prasību pret otru līgumslēdzēju pusi, “neatkarīgi no otras līgumslēdzējas puses domicila vietas”, patērētāja domicila vietas tiesās, neesot pamats atšķirīgam vērtējumam. Attiecīgā piebilde neatceļot vajadzību pēc pārrobežu elementa strīda kontekstā, bet gan esot jāinterpretē tādējādi, ka piebilde nozīmi iegūst tikai tādu strīdu gadījumā, kad atbildētājam nevienā dalībvalstī nav domicila, proti, kad tās domicila vieta ir trešajā valstī. Šī piebilde neparedzot jaunas piekritības izveidi patērētāju strīdu lietās, bet gan tikai īpašas piekritības izveidi tām situācijām, kurās atbildētāja domicila vieta ir kādā trešajā valstī. Pretējā gadījumā tas nozīmētu, ka visu Briseles I-bis regulas 17. pantā minēto līgumu gadījumā, kuros ir iesaistīts kāds patērētājs, tagad piekritība būtu patērētāja domicila vietas tiesai. Līdz ar to Vācijas civilprocesuālo tiesību normām par piekritības noteikšanu atbilstoši ZPO 12. un nākamajiem pantiem tiktu atņemta lielākā daļa to piemērošanas jomas.
27. Kompleksā ceļojuma vai attiecīgi ārvalstīs esošā ceļojuma galamērķa starptautiskais raksturs pats par sevi nenodrošinot attiecīga pārrobežu elementa esamību. Nepieciešama esot vismaz pārrobežu elementa normatīvā saikne, kura (tādā kā izskatāmajā gadījumā) neesot konstatējama. Attiecīgās ceļojuma līgumiskās attiecības tiekot dibinātas starp diviem vienā valstī rezidējošiem tiesību subjektiem. Vienīgi ceļojuma līguma priekšmets ietverot starptautisku komplekso ceļojumu. Tomēr par vienīgo faktisko pārrobežu elementu esot uzskatāms varbūtējs atgadījums ārvalstīs, kas noticis atbildētājas pienākumu, kuru tā uzņēmusies, noslēdzot līgumu, kontekstā un skar pastāvošas, jau sākotnēji iekšzemes tiesiskās attiecības un ir vērtējams vien kā līguma radītas sekas. **[oriģ. 10. lpp.]**

2.

28. Turpretim svarīga balss literatūrā [...] pārrobežu elementa kontekstā nevēlas automātiski izvirzīt prasību, ka prasītājam un atbildētājam jābūt divu dažādu dalībvalstu rezidentiem. Tas neizriet nedz no Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkta vācu valodas, nedz angļu vai franču valodas versijas. Tā vietā Eiropas likumdevējs Briseles I-bis regulas 18. panta pārstrādātajā versijā, pretēji Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) 16. pantam, tomēr esot precizējis, ka patērētājs var celt prasību sava domicila vietas tiesās, neatkarīgi no uzņēmēja domicila vietas.
29. Turklāt Briseles I-bis regulas 6. panta 1. punktā, uz kuru atsaucas Briseles I-bis regulas 17. pants, esot paredzēts tikai nosacījums, ka atbildētāja domicilam ir jābūt kādā dalībvalstī. Juridiskais pamats, kas izriet no LESD 67. panta 4. punkta un 81. panta 1. punkta un 2. punkta a), c) un e) apakšpunkta, neparedzot šādu prasību, līdzīgi kā tā neesot paredzēta Briseles I-bis regulas 1. panta 1. punkta pirmajā teikumā. Atšķirīgu secinājumu nevarot izdarīt arī no Briseles I-bis regulas 4. panta 1. punkta. Šajā sakarā tiek norādīts uz to, ka Eiropas Savienības Tiesa lietā *Owusu* ([..][spriedums, 2005. gada 1. marts, C-281/02, EU:C:2005:120,] attiecībā uz iepriekšējo noteikumu Briseles konvencijas 2. panta 1. punktā) jau pārliecinoši esot lēmusi, ka apstākļi, ka prasītājam un atbildētājam domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī, neliedzot to piemērot. Šī sprieduma saturs esot jāattiecinā uz Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) 2. panta 1. punktu un tādējādi – uz pārstrādāto tiesību aktu, Briseles I-bis regulas 4. panta 1. punktu. Tas izriet no Briseles I-bis regulas 34. apsvēruma otrā teikuma. To, ka abu lietas dalībnieku domicils vienā un tajā pašā dalībvalstī *a priori* neesot pretrunā sekundārajam tiesību aktam, turklāt pamatojot Briseles I-bis regulas 24. panta 1. punkts. Tajā Savienības likumdevējs izņēmuma jurisdikcijas ietvaros noteiktām nomas un īres lietām esot paredzējis izvēles jurisdikciju situācijās, kad iznomātāja/izīrētāja un īrnieka/nomnieka domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī. Ja Briseles I-bis regula nebūtu piemērojama situācijās, kad prasītāja un atbildētāja domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī, tādā gadījumā tajā nekad nebūtu ticis iekļauts 24. panta 1. punkta otrais teikums. Eiropas Savienības likumdevējs tādējādi esot ņēmis vērā arī “neīstās [oriģ. 11. lpp.] valsts iekšējās situācijas”. Šo secinājumu apstiprinot arī Briseles I-bis regulas 25. panta 1. punkta pirmā teikuma pārstrādātā versija. Tas attiecoties uz pušu vienošanos, kas piešķir jurisdikciju, “neatkarīgi no to domicila”. Vispārējam pieņēmumam, ka Briseles I-bis regula *a priori* no tās piemērošanas jomas izslēdzot situācijas, kurās prasītāja un atbildētāja domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī, neesot nekāda pamata. Gluži otrādi, tieši Briseles I-bis regulas 4. panta 1. punkts, ņemot vērā attiecināmo Tiesas *Owusu* doktrīnu, kā arī, piemēram, regulas 24. panta 1. punkta otro teikumu un 25. panta 1. punkta pirmo teikumu, pierādot pretējo.

E.

30. Pēdējās instances tiesām ir jāaptur tiesvedība un jālūdz Eiropas Savienības Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja rodas jautājums par Savienības tiesību interpretāciju, kas ir būtisks lietas izlemšanai (LESD 267. panta trešā daļa).

Pēdējās instances tiesa, kurai ir jāvēršas Eiropas Savienības Tiesā, ir tā, kuras lēmumus konkrētajā lietā nevar pārsūdzēt [..].

31. *Landgericht Mainz* lēmums par tās teritoriālo jurisdikciju vai attiecīgi teritoriālās jurisdikcijas neesamību nav pārsūdzams.
32. Pirms izvērtēt prasības pieteikumu pēc būtības un pēc apmēra, apgabaltiesai, kurā ir celta prasība, pēc savas iniciatīvas ir jāizvērtē sava funkcionālā, faktiskā, teritoriālā un starptautiskā jurisdikcija [..].
33. Ja iesniedzējtiesa – *Landgericht Mainz* – uzskatītu, ka tai ir teritoriālā jurisdikcija, un pēc prasītājas prasījumu izvērtējuma pēc būtības un apmēra piešķirtu viņai kompensāciju par sāpēm un ciešanām un zaudējumu atlīdzību par kritiena rezultātā nodarīto kaitējumu, šo nolēmumu daļā par teritoriālās jurisdikcijas konstatēšanu apelācijas tiesa atbilstoši *ZPO* 513. panta 2. punktam nevarētu pārbaudīt, kas nozīmētu, ka gadījumā, ja Briseles I-bis regulas 18. panta 1. punkts kā norma, kas reglamentē teritoriālo jurisdikciju, ir interpretēta neatbilstoši Savienības tiesībām, prasītājam, pretēji *GG* 101. panta 1. punkta otrajā teikumā noteiktajam, tiktu liegtas tiesības uz tiesas lietas iztiesāšanu.
34. Gadījumā, ja *Landgericht Mainz* uzskatītu, ka tai nav teritoriālās jurisdikcijas, **[oriģ. 12. lpp.]** *Landgericht Mainz*, balstoties uz prasītājas pakārtoto prasījumu par lietas nodošanu izskatīšanai, saskaņā ar *ZPO* 281. panta 1. punktu būtu jāpieņem lēmums un jānodod lieta izskatīšanai *Landgericht Hannover*. Šis lēmums būtu nepārsūdzams; *Landgericht Hannover* saskaņā ar *ZPO* 281. panta 2. punkta otro teikumu būtu saistošs *Landgericht Mainz* lēmums par teritoriālo jurisdikciju.
35. Savienības tiesību pareiza interpretācija nav arī tik acīmredzama, ka nebūtu nekādu pamatotu šaubu (“*acte clair*” Tiesas *CILFIT* judikatūras nozīmē, [..] spriedums, 1982. gada 6. oktobris, *Cilfit* u.c., 283/81, EU:C:1982:335).
36. Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā līdz šim arī nav sniegta atbilde uz attiecīgo prejudiciālo jautājumu. Daļā valsts judikatūras citētais Eiropas Savienības Tiesas nolēmums [..] [(spriedums, 2013. gada 14. novembris, *Maletic*, C-478/12, EU:C:2013:735)], attiecas uz Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) 16. pantu, kas nav pilnībā identisks Briseles I-bis regulas 18. pantam. Turklāt šo nolēmumu nevar izmantot attiecīgā prejudiciālā jautājuma noskaidrošanai jau tādēļ vien, ka pārrobežu elements šajā lietā izrietēja no fakta, ka ceļojumu aģenta juridiskā adrese bija citā dalībvalstī nekā patērētājam un ceļojumu rīkotājam, un tādēļ Eiropas Savienības Tiesa tiesiskās attiecības starp ceļotāju un ceļojumu rīkotāju nekvalificēja kā “pilnībā iekšzemē” notiekošas attiecības, bet gan kā tādas, kas ir nedalāmi saistītas ar tiesiskajām attiecībām starp ceļotāju un ceļojumu aģentu. Tomēr izskatāmajā lietā šāds pārrobežu elements nav konstatējams; pārrobežu elements var izrietēt tikai no paša ceļojuma galamērķa.

37. Tādēļ *Landgericht Mainz* saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu un trešo daļu pēc savas iniciatīvas ir jādūz Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu par lēmuma rezolutīvajā daļā minēto jautājumu un ir jāaptur tajā iesniegtās lietas izskatīšana līdz tiesvedības pabeigšanai Tiesā.

[..]

DARBA VERSIJA